

טור' בונפאל דוד

2248

בן אסתר וחיים

נולד ב- 28.11.1930

שרת בגדוד "דרור" (14)

נפל ב - 31.7.1948

בעת מילוי תפקידו.

בנוסאל דויד

בנם-בכורם של חיים ואסתר. נולד ביום
28.11.1930 בעיר איסטמבול בתורכיה.
בהיותו בן ארבע שנים עלו הוריו ארצה.
אהב את הלימודים בבית-הספר העממי
ולמד בשקידה. משפחתו סבלה עוני
ומחסור עד כדי כך שדויד הוכרח לעזוב
את לימודיו ובהיותו בן 11 יצא לעבודה.
לאחר שנתיים הצטרף לאצ"ל. מדבריו:
„אני רוצה להיות לוחם-מהתרת
נאמן ולהיות כיוסף טרומפלדור

ונפל למען המולדת ושמו לא יישכח לגנזת, כי כך יאה ללוחמים.
השתתף בפעולות. פעם נאסר וגשלה על-ידי הבריטים לרפיח, אך
החודר. גבה-קומה, יפה-עינים, אהוב וחביב על הכל היה דויד בקרב
„ברית פויו ואוהב הרפתקאות, חיבר שירים. בפרוץ מלחמת-השחרור
יה בן ראשוני המתיצבים. השתתף כחבלן בהרבה קרבות בגליל
הגבו נפל ביום כ"ד בתמוז תש"ח (31.7.1948) בשעת הטמנת מוקשים
במגידו. גינתו הובאה למנוחת-עולמים בבית-הקברות בעפולה.

הקמת החטיבה - תורף תש"ח

ב-21 בפברואר 1948 חוקמה חטיבת גולני, עד מועד זה היתה במרחב הגפון מסגרת חטיבתית אחת "לבנוני" ומיום זה ואילך שתי חטיבות: חטיבת מס' 1 - חטיבת גולני, במזרח, אל מול גולן, וחטיבת מס' 2 - חטיבת כרמלי, במערב, בחרי כרמל, חיפה, עמק זבולון והגליל המערבי. כאשר חניעו בשבוע האחרון של חודש פברואר 1948 משה מן (מונטג) איש מרחביה, ונחום גולן (שפיגל) איש כפר-סאלד, למושב יבנאל בלב הגליל התחתון כדי להקים את מטה החטיבה, כלל מרחב החטיבה ארבע נפות: נפת תל-חי בגליל העליון המזרחי, נפת כנרת בגליל התחתון ובעמק הירדן, נפת גלבע בעמק הירדן ובעמק בית-שאן, ונפת יזרעאל בעמק יזרעאל המערבי ובהרי אפרים. על בסיס אזורי בתוך ארבע הנפות הלכו והתגבשו ארבעת גדודי חיל-השדה (החי"ש) של חטיבת גולני בראשית דרכה: גדוד "אלון" בנפת תל-חי, גדוד "ברק" בנפת כנרת, גדוד "גדעון" בנפת גלבע, גדוד "דרור" בנפת יזרעאל.

ימים ראשונים: מרחב החטיבה, הנפות והגדודים

בשלושת התחשימים הראשונים של מלחמת העצמאות, מדצמבר 1947 ועד פברואר 1948, פעלה בכל מרחב הצפון מסגרת חטיבתית אחת: חטיבת 'לבנוני'. ב-20.2.1948 פוצלה 'לבנוני' לשתי חטיבות: חטיבת מס' 1 - 'גולני', במזרח, אל מול הגולן, חטיבת מס' 2 - 'כרמלי', במערב, בחיפה ובגליל המערבי. כאשר הגיעו בשבוע האחרון של פברואר 1948, משה מן (מונטג), איש מרחביה, ונחום גולן (שפיגל), איש כפר-סאלד, למושב יבנאל, בלב הגליל התחתון, כדי להקים את מטה החטיבה, כלל מרחב החטיבה ארבע נפות: נפת 'תל-חי', בגליל העליון המזרחי, נפת 'כנרת', בגליל התחתון ובעמק הירדן, נפת 'גלבע', בעמק הירדן ובעמק בית-שאן ונפת 'יזרעאל' בעמק יזרעאל המערבי ובהרי אפרים. בתוך ארבע הנפות, על בסיס אזורי, הלכו והתגבשו ארבעת גדודי חיל-השדה (החי"ש) של חטיבת גולני בראשית דרכה: גדוד 'אלון' - גדוד מס' 11, בנפת תל-חי; גדוד 'ברק' - גדוד מס' 12, בנפת כנרת; גדוד 'גדעון' - גדוד מס' 13, בנפת גלבע; גדוד 'דרור' - גדוד מס' 14, בנפת יזרעאל. לימים, הועברה נפת תל-חי (וגדוד מס' 11 עמה) לאחרי חטיבות 'פתח' ו'עוזד', שפעלו בגליל העליון המזרחי. ובחטיבת גולני הוקם גדוד חי"ר נוסף - גדוד 'גורן' - גדוד מס' 15, שאחר-כך התאחד והתמזג עם גדוד 'דרור' - גדוד מס' 14. במקומם הוקם 'גדוד הפשיטה הממוכן' - גדוד מס' 19.

תרגילי סדר בשנת 1948

בין הקרבות בהם השתתף דויד בונפיאל

קרבות מגידו לגיון

הקרב לניבוש מגידו-לגיון הגו, למעשה, הקרב הגשמי של החשיבה, והגן וגרמה לכן העובדה שתמלחמת כגון חימה קדחת במידה יחסית, ובעיקר משום שרודים היינו אומן זמן בסיומה של מערכה גדולה בעמק-הירדן, שהאסטרטגיה בחיקמה ובחומרתה, על מבצע זה אך השיבונו האסטרטגיה של הפקדים והתרחבות שנקמה לנו הכיבוש למעשה אינם מצדיקים את השכחה שלא מדעת.

מגידו ולצד השוכנים בפתחו של ואדי-צרה, הגם המשלטים הסבכים שבפתח העמק, על הדרך הראשית המחברת אותו עם שפלת החוף, האחוותנו במשלטים אלה – שירושה היה הרחק הסכנה, שארצה לשובנו בעמק מביחן זה. גוסף לכן, חסיתנו קצה זה של ואדי-צרה, בנזד באוחינו במערב פולטים על פתח השני של הואדי, הקנתה לנו את השלטון על הואדי כולו, ובסופו של דבר נפל זה לידנו ולא קרב בשעה שנעשו הסכמי שביתה הגשק.

מגידו הייתה מאו ומתמיד וירת קרב לכל צבא שעבר לאורך הארץ, מצפון לדרום או להיפך. מרב המקרים היה זה קרב בין שני צבאות אשר האחד מהם מחויב בפתח הגיא ובמנה לפנוע את הצבא השני מלכוד בו. קרב ההשתלטות שלנו על מגידו שונה היה באופיו: היה זה קרב על המשלטים למענם הם. לא היה בדעתנו לפרוץ, אותה שעה, ולהתחבר דרך ואדי-צרה עם כוחותינו שבשפלת השרון, ומצד שני לא היה בדעת האויב לפרוץ צפונה, דרך פתח הואדי, אל תוך העמק. הקרב היה אימוא, קרב-מפתיע: השתלטות על המשלטים לצורך מניעת נסיונות אויב לפרוץ דרכו אחרי דבר זה בא ליד ביטוי בגודל הכוחות שזוהפו במערכה ובדרכי הגישה וההתקרבות של כוחותינו התוקפים.

עין הפיסה מגידו ומשטרת-לגיון העסיק את החשיבה בעודה בראשיתה, הושקעו בכך מחשבה וארגון רב. המשטרה הייתה אחת ממטרות-ההשתלטות ההכרחיות, שצוינו עוד עיי התיקור-העליון בהוראה שנודעה כ-תכנית ד"י, אף על פי שעדיין לא הוברר, לא למתכננים ולא למבצעים לעתיד לבוא, כיצד לבצע לניבוש הכיבוש, בהתחשב בלוחנו בכוח האש וביחידות מאורגנות מחד גיסא, ובקיום הגורמים הבריטיים בצפון, שנקבו עדיין בעמדה עוינת לגבי כל-פעילותנו במרחב – מאידך גיסא.

כשהלי-הצבאי נהדף לראשונה ממשמרה-העמק והוא נסוג למגסי בימי אפריל, נתעוררה בק היסוד גם מחשבה על איגוף. צמוקי (בתנאי הימים ההם) כלפי מגידו, אך, כאמור, לא היו התנאים נוחים לכך, והדבר ירד לזמן מה מעל הפרק.

הפלישה הסדורה דחתה לתקופה מסוימת את השתלטותנו המוחלטת על סינה זו. ממנה-החשיבה נאלץ להקפיד מנורה זו כוחות הנבחרת לעזרת עמק-הירדן. הסתמקנו, אימוא, בתסודות תדירות מביחן פגסי ברי-אופיים, שבוצעו עיי שארית הכוחות הקטנים אשר נותרו לגדוד "דרור" (האחראי לאותה גזרת). כן נערכו סיורים להשגת ידיעות נוספות על השטח והאויב, שהשתלבו בהנחת מוקשים (במידה שהיו בנמצא). פנים בטעם נחבלו גם גשרי כבישה-סרגלי, אלא שמחמת מיעוט כוחות לא הגיונו על חסימות אלו והן ניתנו לעיקומה ובכך גם ניטל ערכן.

7.48 ד"י = יחידה מוגברת, שהתקדמה לתל-דחה, נתקלה באש הערבים, שירו מן התל. האויב הוברח מן התל. התפלגים חזרו ומיקשו את הסביבה, והיחידה נסוגה לגיון; בדרכה עלתה היחידה על מוקשי אויב ר"צ פאנשיה נסעו והובלו לגיון. הנבחרת ערבית שחשה לעזרה עלתה על מוקשינו, שהונחו במבואות התל, ומיד נסוגה לנזובה.

מכתבים מדויד לחברתו

ד.י. 5/48

למאת יקותי
את מכתבך אל אבי ביום א
אשר שבת ביום ובעתה אלהיך
הצדק נעשה לך ולעמך כל
היום וימך אל אמן הם מאז שנת
בית-אביך מאז שנת, שנתה אן אחיה אה
אמר שנתה "אשר אבני סבוב סבתך
אך שנתה סוף שנת סוף שנת מאה
אשר שנתה שנתה שנתה שנתה
אשר שנתה שנתה שנתה שנתה
אשר שנתה שנתה שנתה שנתה
אשר שנתה שנתה שנתה שנתה
אשר שנתה שנתה שנתה שנתה
אשר שנתה שנתה שנתה שנתה
אשר שנתה שנתה שנתה שנתה
אשר שנתה שנתה שנתה שנתה

אהבתי את אבתי כל ימי חיי אבי
 ברחמי כן נשאתי אתו תפקיד אבתי
 שמעתי את בקושי אבתי כל ימי חיי אבי
 את אבתי אף במצוי שאף תפסי אבתי
 אהבתי אתו כן ידע יסוד אבתי כל ימי חיי אבי
 משפוחי את קרית את הקרית "תפוחי"
 ואני מקטקט אבתי סובן את "אבתי"
 כן טוטה את רובה אבתי כל ימי חיי אבי
 הייתי אהבתי אתו כן ידע יסוד אבתי כל ימי חיי אבי
 אהבתי אתו כל ימי חיי אבי

בזה אני מסיים את אהבתי
 בתקופה שמתעלמי את בקושי ותפוחי
 אהבתי במחוסות בקושי שאני אהבתי
 אהבתי אבתי וכל תפוחי ותפוחי
 נשאתי אתו את אהבתי

סוס אבתי
 כן ידע יסוד אבתי
 אהבתי אתו כן ידע יסוד אבתי
 אהבתי אתו כן ידע יסוד אבתי

מכתב אהבה
לדוד

12/6/48

הנה אהבתי לכתוב לך מכתב זה
והנה אני מקווה שתקבלו אותו
בטוב רוח. את המכתב הזה
כתבתי לך כעבור שנה וחצי
אחרי שאתה נספת לארץ ישראל
ואני נשארה בארץ ארבעים שנה.
אתה היית אז בן עשר שנה
ואני הייתי בת שבע שנה.
הנה אני מקווה שתקבלו את
המכתב הזה ברוח טובה
ושתקבלו את האהבה והחיים
האמתיים שאתם מקבלים
הנה אני מקווה שתקבלו את
האהבה והחיים האמתיים
שאתם מקבלים הנה אני מקווה
שתקבלו את האהבה והחיים
האמתיים שאתם מקבלים

Handwritten text in Hebrew script on lined paper, followed by a diagram with lines and labels.

The diagram consists of several intersecting lines forming a central vertical axis and two diagonal lines. Labels in Hebrew are scattered around the diagram, including:

- אלוהים (Elohim) - God
- אברהם (Avraham) - Abraham
- ישראל (Yisrael) - Israel
- אבות (Avot) - Fathers
- אבותינו (Avotenu) - Our Fathers
- אבותינו (Avotenu) - Our Fathers
- אבותינו (Avotenu) - Our Fathers

לבכות, לחייך ולשיר

לבכות - לבכות על יום שחלף
לבכות במסתרים

ולבכות על פרח שקמל ואבד

לחייך - לחייך מול שמיים בהירים
לחייך למשמע זכרונות נעימים
ולחייך על שטויות שעשיתי בחיים

לשיר - לשיר שירים עצובים בלי לבכות
לשיר שירי געגועים ודמעות
לשיר כדי לשמוח

על מה שעבר ועתה כבר רחוק...